Spomienka na Vd. Eleméra Balogha25102026

Suspírium: „Veď tvoja milosť je lepšia ako život, moje pery ťa budú velebiť. Budem ťa žehnať po celý život,...“ (Ž 63,4-5a) Amen.

Začiatočný spev: 152. žalm: „Svätý Bože, …“

Biblický text: Kniha Zjavenia Jána 1. kapitola 5b-7. verše: ***„Jemu, ktorý nás miluje, oslobodil nás svojou krvou od našich hriechov a urobil nás kráľovstvom, kňazmi svojmu Bohu a Otcovi: Jemu sláva a moc na veky vekov. Amen. Hľa, prichádza v oblakoch a uvidí ho každé oko, aj tí, ktorí ho prebodli. Nariekať budú nad ním všetky kmene zeme. Tak je. Amen!“***

Slávnostné kresťanské zhromaždenie,
milí bratia a milé sestry v Ježišovi Kristovi!

Keď si dnes pripomíname duchovného Eleméra Balogha, prvého duchovného Cirkevného zboru Reformovanej kresťanskej cirkvi so sídlom v Bratislave, chceme sa pozrieť na jeho život a službu vo svetle Božieho slova. Nechceme hovoriť iba o človeku, o jeho životnej ceste a o jeho mieste v dejinách cirkevného zboru, ale predovšetkým hovoriť o Ježišovi Kristovi, pretože práve na Neho ukazuje každá pravá kresťanská služba. Apoštol Ján nám v úvode knihy Zjavenia predstavuje Krista slovami: „Tomu, ktorý nás miluje a svojou krvou nás oslobodil od našich hriechov.“ To je východisko našej dnešnej spomienky. **Kristus pre nás!** On nás miluje, on nás oslobodzuje, on nás povoláva do svojho kráľovstva a on príde v sláve. Všetko ostatné – náš život, naša služba i naša spomienka – nadobúda svoj pravý význam až vo svetle jeho osoby a diela. 1. Apoštol Ján píše siedmim cirkevným zborom v prostredí Rímskej ríše. Bola to ríša, na čele ktorej stál cisár a ktorej moc zasahovala do života mnohých národov. Kresťania žili vo svete, v ktorom ich vernosť Ježišovi Kristovi mohla privádzať do konfliktu s požiadavkami cisárskej moci. Kniha Zjavenia preto nie je iba knihou obrazov a tajomstiev. Je aj posolstvom povzbudenia pre cirkev, ktorá potrebuje vedieť, komu napokon patrí svet. Kto teda vládne? Kto má posledné slovo? Je to cisár, ktorý vydáva svoje nariadenia? Je to mocný človek, ktorý rozhoduje o živote

druhých? Alebo je to Ježiš Kristus? Odpoveď apoštola Jána je jednoznačná: Ježiš Kristus je vládcom kráľov zeme. Ľudské mocnosti majú svoju dobu a svoje hranice. Dejiny poznajú vzostupy i pády ríš, vládcov a politických systémov. Kristus však zostáva Pánom dejín. Preto Ján nezačína svoj list strachom, ale vyznaním Kristovej lásky: „Tomu, ktorý nás miluje...“ Svet nemusí kresťanov prijímať. Môže ich odmietať, zosmiešňovať alebo prenasledovať. Kristus však miluje. Svet môže človeku vziať mnohé vonkajšie istoty, ale nemôže zrušiť Kristovo zasľúbenie. Ježiš premohol svet. Nezvíťazil násilím ani tým, že by sa zmocnil pozemského trónu. Zvíťazil na kríži, keď sa obetoval za hriešnikov, a jeho víťazstvo sa zjavilo vo vzkriesení. Ján píše, že Kristus nás „svojou krvou oslobodil od našich hriechov.“ Čo znamená toto oslobodenie? Sloboda prejavu, sloboda zhromažďovania a ďalšie občianske slobody sú dôležitou súčasťou ľudského života. Kristovo oslobodenie však siaha hlbšie. Dotýka sa nášho vzťahu k Bohu, našej viny, našich hriechov a našej smrti. Človek môže žiť v krajine, kde má vonkajšiu slobodu, a predsa zostať otrokom vlastnej viny, nenávisti či strachu. Kristus nás oslobodzuje tým, že na kríži priniesol obeť za naše hriechy a otvoril nám cestu k Bohu. Jeho vyliata krv hovorí o cene našej záchrany. Život za život. Kristus sa obetoval, aby sme my mohli žiť v zmierení s Bohom. Naša nádej preto nestojí na moci cisára, na rozhodnutiach ľudských vládcov ani na našich zásluhách. Stojí na Kristovi, ktorý nás miluje. Aj pri spomienke na duchovného Eleméra Balogha potrebujeme tento pevný základ. Lebo človek odchádza, jeho pozemská služba sa končí, ale Kristovo dielo pokračuje. **Kristus je Pánom nad cisárom, nad dejinami i nad naším životom. 2.** Apoštol pokračuje slovami, že Kristus nás urobil „kráľovstvom, kňazmi svojmu Bohu a Otcovi“. V týchto slovách sa spája veľká výsada s veľkou zodpovednosťou. Kristus nás nielen oslobodzuje od hriechov, ale dáva nám nové miesto pred Bohom a povoláva nás do služby. Každý človek stojí pred Bohom osobne. Každý z nás je zodpovedný za svoj život, za svoje rozhodnutia a za svoju vieru. No Kristus nás nepovoláva k

osamelému životu. Vkladá nás do spoločenstva svojej cirkvi a dáva nám úlohy, prostredníctvom ktorých si navzájom slúžime. Keď Biblia hovorí o veriacich ako o kňazoch, pripomína všeobecné kňazstvo všetkých, ktorí patria Kristovi. Každý kresťan je povolaný pristupovať k Bohu skrze Ježiša Krista a prinášať mu svoj život ako službu. Neznamená to však, že každý má rovnaké poslanie. Kristus povoláva niektorých aj k osobitnej službe zvestovania Božieho slova, vysluhovania sviatostí a duchovného vedenia cirkevného zboru. Duchovný je služobníkom Krista. Jeho úlohou nie je zaujať miesto svojho Pána, ale ukazovať na Neho. Nie je povolaný, aby cirkev zostala pri jeho osobe, ale aby prostredníctvom jeho služby počúvala Božie slovo, prijímala evanjelium a rástla vo viere. Jednotlivec, a predsa pre spoločenstvo. Duchovný má svoje osobné povolanie, ale jeho služba nie je súkromným dielom. Patrí cirkvi, cirkevnému zboru a ľuďom, ku ktorým je poslaný. To platí aj pre nás. Nie každý je farárom, ale každý kresťan má svoje miesto v Kristovej cirkvi. Niekto slúži slovom, iný skutkom pomoci. Niekto povzbudzuje, iný sa verne modlí. Niekto nesie zodpovednosť za vedenie spoločenstva, iný pomáha tým, že zostáva verný v každodenných úlohách. Otázkou teda nie je iba to, čo po nás zostane. Otázkou je aj to, komu patríme a komu slúžime. **3.** Ján hovorí, že Kristus nás urobil kráľovstvom. Božie kráľovstvo nie je totožné so žiadnym pozemským štátnym zriadením. Nie je to cisárstvo, republika ani demokracia. Tieto pomenovania označujú usporiadanie ľudskej spoločnosti. Božie kráľovstvo však znamená Božiu vládu, ktorá sa zjavuje v Ježišovi Kristovi a ktorej plnosť ešte očakávame. Kráľom kráľov je Kristus. Cirkev preto nie je iba skupinou ľudí, ktorých spája tradícia alebo spoločné záujmy. Je spoločenstvom, ktoré patrí Kristovi. Zhromažďuje sa okolo Božieho slova a sviatostí, aby prijímalo Božiu milosť a vydávalo svedectvo o svojom Pánovi. Oslava Krista sa začína v živote jednotlivca. Začína sa tam, kde človek prijíma Božiu milosť a učí sa žiť z vďačnosti. Pokračuje v rodine, v službe blížnym a v živote cirkevného zboru. Aj chrám je miestom, kde sa

zhromažďujeme na Božiu slávu. Nie preto, že by Boh prebýval iba v budove, ale preto, že sa tu spoločne modlíme, počúvame jeho slovo a prijímame sviatosti. A náš život sa má stať miestom služby Bohu, pretože sme povolaní oslavovať ho svojím telom i duchom. Reformačné heslo *Soli Deo Gloria* znamená: **Jedine Bohu sláva!** Toto vyznanie nachádzame aj na kostoloch, medzi nimi v Stoličnom Belehrade a v Bratislave. Prečo je také dôležité? Pretože pripomína, komu patrí konečná sláva. Nie človeku, nie duchovnému, nie cirkevnému zboru, ale Bohu. Môžeme si vážiť život Eleméra Balogha, byť vďační za jeho miesto v dejinách cirkevného zboru a s úctou na neho spomínať. Ale aj táto spomienka sa má napokon obrátiť k Bohu, od ktorého pochádza každé pravé povolanie a každá služba. **4.** Na konci nášho biblického textu čítame: „Hľa, prichádza s oblakmi a uvidí Ho každé oko, aj tí, čo Ho prebodli.“ Tu sa pred nami otvára mohutný obraz. Ten, ktorého ľudia odmietli, ktorého odsúdili a prebodli na kríži, je zároveň Pánom, ktorý príde v sláve. Ukrižovaný Kristus nie je porazeným človekom, na ktorého si dejiny iba spomínajú. Je vzkrieseným Pánom, ktorý raz zjaví svoju slávu celému svetu. Aj tí, ktorí ho odmietali, budú musieť čeliť pravde o tom, kým je. Jeho príchod bude znamenať zjavenie Božej spravodlivosti. Ľudská moc nebude poslednou mocou. Ľudský súd nebude posledným súdom. Posledné slovo patrí Kristovi. Tento obraz je vážny, ale pre cirkev je zároveň zdrojom nádeje. Dejiny sa neskončia v zabudnutí. Svet nebude navždy ponechaný hriechu, nespravodlivosti a smrti. Kristus príde a jeho kráľovstvo sa zjaví v plnosti. Preto aj pri hrobe služobníka môžeme hovoriť o nádeji. Nie preto, že by nás smrť nebolela. Nie preto, že by sme mali odpoveď na každú otázku, ktorú si v tichu kladieme. Ale preto, že poznáme Krista, ktorý zomrel a vstal z mŕtvych. Naša nádej nestojí na ľudskej dokonalosti ani na veľkosti vykonaného diela. Stojí na Kristovej milosti. Konečný súd nad človekom patrí Bohu, ktorý pozná celé ľudské srdce. My smieme ďakovať za život, ktorý nám bol darovaný, za službu, ktorú sme mohli prijať, a za všetko dobré, čo zostáva v našej pamäti. Drahí bratia a

sestry, pri spomienke na Eleméra Balogha si teda pripomeňme nielen jeho miesto v dejinách cirkevného zboru, ale aj posolstvo, ktoré presahuje každý ľudský život. Kristus nás miluje. Kristus nás oslobodil svojou krvou. Kristus nás povoláva do svojho kráľovstva. Kristus je Pánom svojej cirkvi. A Kristus príde znovu v sláve. Preto žime ako ľudia, ktorí mu patria. Slúžme mu vo svojich rodinách, v cirkevnom zbore i v každodennom živote. Nech naše slová a skutky ukazujú na neho. A keď raz príde chvíľa, keď sa aj naša pozemská cesta skončí, nech je naša nádej zakotvená v tom, ktorý je vzkriesením a životom. **Kristus pre nás!** To je evanjelium, ktoré nás potešuje, zaväzuje i vedie. A nech je to aj posolstvo dnešnej spomienky: že nad nami, nad cirkvou i nad celými dejinami stojí Ježiš Kristus, Kráľ kráľov a Pán pánov. Jemu patrí sláva. Jemu patrí moc. A jeho kráľovstvo trvá na veky vekov. **Soli Deo Gloria – Jedine Bohu sláva!** Amen.

Modlitba: Pane Ježišu Kriste, náš Spasiteľ a Kráľ kráľov, ďakujeme Ti, že nás miluješ a svojou krvou si nás oslobodil od našich hriechov. Ďakujeme Ti za život duchovného Eleméra Balogha, za jeho službu a za všetko, čo si prostredníctvom neho daroval svojmu cirkevnému zboru. Prosíme Ťa, poteš všetkých smútiacich, posilni ich vieru a daruj im pokoj, ktorý prevyšuje každý ľudský rozum. Pripomínaj nám, že náš život je v Tvojich rukách a že naša nádej nespočíva v ľudských zásluhách, ale v Tvojej milosti. Pomáhaj nám verne slúžiť Tebe, milovať svojich blížnych a svojím životom oslavovať Tvoje sväté meno. Zachovaj svoju cirkev vo viere, požehnávaj službu svojich služobníkov a veď nás svojím slovom cestou pravdy a života. Očakávame Tvoj slávny príchod, keď sa zjavíš ako Kráľ kráľov a Pán pánov a Tvoje kráľovstvo sa naplní v sláve. Tebe, Pane Ježišu Kriste, spolu s Otcom i Duchom Svätým, patrí česť, sláva a moc na veky vekov. Amen.

Modlitba Pánova

Požehnanie: „A sám Boh pokoja nech vás celých posvätí a pri príchode nášho Pána Ježiša Krista nech vášho ducha zachová neporušeného a dušu i telo bez úhony. Verný je ten, ktorý vás povoláva — on to aj urobí.“ (ITes 5,23-24) Amen.

Záverečná pieseň: Chválospev č. 354.: „Ježiš je Pánom nad svetmi, …“